

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / projekt spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja L'Z Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Využitie vyučovacích stratégií a učebných štýlov v predmete slovenský jazyk a literatúra

Ing. Henrieta Crkoňová

Metodicko-pedagogické centrum, Bratislava

Názov vzdelávacieho programu: Využitie vyučovacích stratégií a učebných štýlov

v predmete slovenský jazyk a literatúra

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu:

Vzdelávací program bol vypracovaný na základe nasledujúcich dokumentov: *Analýza vzdelávacích potrieb pedagogických zamestnancov* – rok 2010 a rok 2013 (pozri *Analýza vzdelávacích potrieb pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov* - odborná aktivita 2.1. Pedagogické rozhľady roč. 20, č. 3, s. 10 - 12. Prešov: Tlačiareň Kušnír. ISSN 1335-0404. Prístupné online na <http://www.rozhlady.pedagog.sk/cisla/pr3-2011.pdf>) a zdroj VALENT, M. et al. Čiastková štúdia vzdelávacích potrieb pedagogických zamestnancov škôl za rok 2013. (elektronická verzia) Bratislava : MPC. 2013), správa Štátnej školskej inšpekcie z roku 2010/2011 v SR týkajúce sa úrovne a stavu vyučovania zdroj: <http://www.ssiba.sk/Default.aspx?text=q&id=3&lang=sk#2011>, Štátny vzdelávací program.

Výsledky čiastkových štúdií „*Analýza vzdelávacích potrieb pedagogických zamestnancov*“ poukazujú na fakt, že učitelia predmetu slovenský jazyk a literatúry prejavili opakovane záujem o vzdelávanie zamerané na identifikáciu učebného štýlu žiaka a jeho individuálnych edukačných potrieb, využívanie stratégií a metód personálneho rozvoja žiaka (rozvoja osobnosti žiaka).

Údaje v správach Štátnej školskej inšpekcie v gymnáziách a stredných odborných školách odzrkadľujú niektoré slabšie stránky rozvíjania kľúčových kompetencií žiakov a využívania ich intelektuálneho potenciálu, nižšiu mieru stimulácie originality, tvorivosti a kritického myslenia, menej príležitostí na samostatné získavanie a spracovanie informácií z rôznych zdrojov. Z hľadiska uplatňovania sociálnych kompetencií žiakov učitelia v nedostatočnej miere zaraďovali činnosti podporujúce ich tímovú spoluprácu, vzájomnú komunikáciu vo dvojiciach alebo skupinách s dopadom na funkčnú gramotnosť v praktickej rétorike a tvorbe rôznych jazykových prejavov. Výnimočne bola uplatňovaná diferenciácia činností s ohľadom na rozdielne učebné dispozície žiakov.

V *Štátnom vzdelávacom programe* je uvedené, že predpokladom dosiahnutia v ňom stanovených cieľov je používanie učebných postupov a prístupov, ktoré podporujú rozvinutie vedeckého, systémového, kritického a kreatívneho myslenia prostredníctvom inovatívnych organizačných foriem výučby, od žiaka sa očakáva, že bude mať záujem a potrebu učiť sa aj mimo školy a že si osvojí a bude využívať efektívne stratégie učenia sa. Potrebu vzdelávacích programov zameraných na účinné vzdelávacie stratégie pre rozvíjanie komunikačných kompetencií, rozvíjanie inovačných metód a foriem výučby, odporúčajú aj pedagogicko-organizačné pokyny na školský rok 2013/2014 (zdroj: <http://www.minedu.sk/8096-sk/pedagogicko-organizacne-pokyny-na-skolsky-rok-20132014/>, str.8 bod 3 a str. 10 bod 2).

K naplneniu stanovených zámerov a cieľov môže vzdelávací program svojou realizáciou napomôcť.

Druh kontinuálneho vzdelávania:

aktualizačné vzdelávanie

Forma kontinuálneho vzdelávania:

kombinovaná forma – prezenčná a dištančná

Ciele vzdelávacieho programu:

Hlavný cieľ:

Prehĺbiť a udržať profesijné kompetencie učiteľov pre spoznanie učebných štýlov žiakov a pre výber vhodnej vyučovacej stratégie vzhľadom na edukačné ciele v predmete slovenský jazyk a literatúra.

Špecifické ciele:

- rozšíriť zručnosť využiť v edukačnom procese jednotlivé prístupy štruktúrovania učiva,

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

- rozvíjať schopnosť vedieť vybrať základné a rozvíjajúce učivo v kontexte edukačnými cieľmi a individuálnymi potrebami žiakov a zvoliť úlohy a činnosti pre žiakov,
- prehĺbiť znalosti o štýloch učenia,
- rozvíjať schopnosť v praxi aplikovať vyučovacie stratégie rešpektujúce učebné štýly žiakov,
- rozvíjať kompetencie vedieť vybrať a používať metódy a formy vzhľadom na dosahovanie edukačných cieľov primárneho vzdelávania,
- rozšíriť kompetencie o zručnosť vedieť vytvárať a používať vhodné didaktické prostriedky,
- prehĺbiť kompetencie aplikovať metódy a stratégie podľa individuálnych potrieb žiaka

Obsah vzdelávacieho programu:

Modul 1: Vyučovacie a učebné stratégie

Téma	Forma	Časový rozsah
Štruktúrovanie učiva (teoretické východiská a skupinové cvičenie). - rôzne prístupy k štruktúrovaniu učenia. - Pojmové mapovanie Výstup z dištančnej formy: Písomne vypracované námety na štruktúrovanie učiva v troch ľubovoľných témach. Formát A 4, rozsah cca 2-3 normostrany.	prezenčná	2 2
	dištančná	5
Vyučovacie stratégie v praxi: (teoretické východiská a praktické cvičenia) - kladenie otázok, plánovanie, diskutovanie, - mentálne mapovanie, - divergentné myslenie, - kooperatívne vyučovanie, - individuálne vedenie, - sebahodnotenie, vytváranie prostredia pre učenie. Výstup z dištančnej formy: Písomne vypracovaných 6 námetov (na každú vyučovaciu stratégiu jeden námet) na využitie rôznych stratégií v praxi v predmete slovenský jazyk a literatúra. Formát A4, rozsah cca 6 normostrán.	prezenčná	2 2 2 2 2 2
	dištančná	6
Spolu		16/11

Modul 2: Učebné štýly

Učebné štýly žiakov a ich diagnostika (teoretické východiská a skupinové vzdelávanie). Typológia (rozdelenie) učebných štýlov. Typológia podľa zmyslových preferencií. Typológia podľa prevažujúcich druhov inteligencie. Typológia podľa D. A. Kolba, povrchový a hĺbkový prístup k učeniu (teoretické východiská a výcvik). Výstup z dištančnej formy: Spracovaná typológia žiakov podľa štýlov učenia v triede, v ktorej účastník vyučuje predmet slovenský jazyk a literatúra. Formát A4, rozsah cca 2-3 strán	prezenčná	2 2 2 2
	dištančná	3

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

odovzdať písomne.		
Ovplyvňovanie štýlov učenia (teoretické východiská a skupinové vzdelávanie) - stratégie neovplyvňovania a ovplyvňovania štýlov učenia. - Metakognícia, - autoregulácia učenia	prezenčná	2 2 2
Výstup z dištančnej formy: Vypracovaný návrh využitia rôznych stratégií v predmete SJaL ako súčasť školského vzdelávacieho programu v prepojení s učebnými štýlmi žiakov. Formát A4 v rozsahu ŠkVP, odovzdať elektronicky.	dištančná	3
Vyžitie aktívnych metód a stratégií riadenia triedy v kontexte s učebnými štýlmi žiakov v praxi: (teoretické východiská a výcvik). - rozvíjanie aktivity, samostatnosti a tvorivosti žiakov; - vytvorenie priaznivej klímy; - komunikácia so žiakmi; - riešenie problémov v správaní žiakov	prezenčná	2 2 2 2
Výstup z dištančnej formy: Návrh realizácie vyučovania jedného tematického celku, v ktorom účastník rozvrhne témy a k nim uvedie metódy a postupy s ohľadom na rôzne učebné štýly žiakov. Formát A4, rozsah cca 2-3 strán, odovzdať elektronicky.	dištančná	5
Spolu		22/11

Profil absolventa: Absolvent vzdelávacieho programu pozná vhodné vyučovacie stratégie a učebné stratégie žiakov na dosahovanie edukačných cieľov a vie ich v predmete slovenský jazyk a literatúra implementovať. Má zručnosti spracovať typológiu žiakov vo svojej triede, vie určiť činitele na zlepšenie učebných zručností žiakov, má kompetencie aplikovať aktivizujúce a motivujúce vyučovacie metódy vo svojej edukačnej praxi na vytváranie pozitívnej klímy v triede a efektívne riešenie problémov.

Rozsah vzdelávacieho programu: 60 hodín, z toho prezenčne 38 hodín, dištančne 22 hodín

Bližšie určená kategória, podkategória pedagogických zamestnancov, kariérový stupeň, kariérová pozícia:

Kategória: učiteľ

Podkategória:

- učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie (učiteľ druhého stupňa základnej školy),
- učiteľ pre nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné odborné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie a učiteľ pre vyššie odborné vzdelávanie (učiteľ strednej školy),
- učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie.

Kariérový stupeň:

samostatný pedagogický zamestnanec

pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou

pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou

Kariérová pozícia: -

Vyučovaci predmet: slovenský jazyk a literatúra

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Podmienky pre zaradenie uchádzačov na kontinuálne vzdelávanie:

Program kontinuálneho vzdelávania je určený pre kategóriu učiteľa v uvedených podkategóriách, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady na vyučovanie predmetu slovenský jazyk a literatúra v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorý má absolvovaných **aspoň šesť mesiacov** pedagogickej činnosti (§ 35 ods. 10 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Spôsob prihlasovania:

Na kontinuálne vzdelávanie sa účastník prihlasuje písomnou prihláškou. V prihláške riaditeľ školy svojim podpisom potvrdzuje zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kategórie a podkategórie; riaditeľovi školy potvrdzuje prihlášku zriaďovateľ.

Ak riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kategórie alebo podkategórie, posúdi poskytovateľ oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi.

Spôsob ukončovania kontinuálneho vzdelávania:

Vzdelávanie sa ukončuje záverečnou prezentáciou pred trojčlennou skúšobnou komisiou.

Požiadavky na ukončovanie:

Na ukončenie programu kontinuálneho vzdelávania je potrebná:

1. účasť najmenej 80 % z celkového rozsahu prezenčnej formy preukázaná podpisom účastníka na prezenčnej listine;
2. vypracovanie všetkých úloh z dištančnej formy vzdelávania;
3. prezentácia pred komisiou. Záverečná prezentácia obsahuje: Príprava na konkrétnu vyučovaciu hodinu slovenského jazyka a literatúry s podrobným popisom zvolenej stratégie vyučovania, použitých aktivizujúcich a motivujúcich metód a diferenciaciu činností s ohľadom na rôzne učebné štýly žiakov. Formát podľa výberu účastníka, v rozsahu podľa zvoleného formátu (PPT prezentácia v rozsahu cca 15 snímok, textový dokument v rozsahu cca 6-8 normostrán).

Personálne zabezpečenie a garant (súhlas garanta):

Lektori: učители pre kontinuálne vzdelávanie a učители pre primárne vzdelávanie, ktorí spĺňajú kvalifikačné požiadavky a majú odborné predpoklady v danej oblasti vzdelávania. Lektori musia spĺňať podmienky Čl. 2 bodu 12 Smernice 18/2009-R.

Garant: Mgr. Dagmar Čtvrtníčková, učiteľka pre kontinuálne vzdelávanie s druhou atestáciou a aprobáciou pre slovenský jazyk a literatúru, Metodicko-pedagogické centrum, regionálne pracovisko Tarasa Ševčenka 11, Prešov 080 20. Garant spĺňa požiadavky § 43 ods. 4 a 5 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Finančné zabezpečenie:

Náklady spojené so vzdelávaním budú financované z národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov a prostriedkov rozpočtu MPC. V prípade viacdňových vzdelávacích podujatí bude ubytovanie a stravovanie hradené iba z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Cestovné náklady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Materiálne zabezpečenie:

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Na vzdelávanie je potrebné prezentačné vybavenie (tabuľa, flipchartový papier, fixky) a učebné zdroje (študijné texty, materiál).

Technické a informačné vzdelávanie:

notebook s pripojením na internet, dataprojektor pre lektora CD, DVD.

Návrh počtu kreditov:

Spolu 15 kreditov

12 kreditov za rozsah vzdelávania a 3 kredity za spôsob ukončenia vzdelávania záverečnou prezentáciou a pohovorom pred trojčlennou skúšobnou komisiou.